

Bestuursdienst

Directie BST/BA/De Vegt

Onderwerp Uitvoering Flora- en Faunawet

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar
vervoer bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u via
0900-92 92

In uw antwoord graag datum
en kenmerk vermelden.

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.
groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 367 76 19

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO 09.2052306

Datum **1 OKT 2009** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

In de vergadering van de raadscommissie Beheer en Verkeer op 1 juli 2009 heeft de heer Miedema gevraagd naar de discussie over de Flora- en Faunawet met IVN. Wethouder Visscher heeft toegezegd het verslag van de bijeenkomst op 17 april 2009 toe te sturen en aan te geven welke afspraken zijn gemaakt.

Naar aanleiding van een bezwaar van de IVN-afdeling Groningen/Haren tegen een sloopvergunning in 2008 is er geruime tijd gediscussieerd met de lokale natuurorganisaties over de gemeentelijke rol bij de uitvoering en de handhaving van de natuurwetgeving, met name de Flora- en Faunawet. Er werd door de organisaties aangedrongen op een actieve rol van de gemeente bij de uitvoering, onder meer door de aanpassing van gemeentelijke vergunningverlening, meer specifieke voorschriften in bestemmingsplannen en gerichte voorlichting. De gemeentelijke bevoegdheden op het gebied van vergunningverlening en handhaving op basis van deze wet zijn echter beperkt.

Omdat de discussie op ambtelijk niveau niet tot bevredigende resultaten leidde, is er in overleg met het Bestuurlijk Overleg Stadsnatuur voorgesteld, dat de IVN-afdeling de discussie in de vorm van een werkvergadering met diverse betrokkenen aan de orde zou stellen. De afdeling heeft daarop in samenwerking met de Milieufederatie en met ondersteuning van de stadsecoloog een discussiemiddag georganiseerd op 17 april 2009. Na een nadere toelichting op de juridische mogelijkheden en de praktijk door vertegenwoordigers van het ministerie LNV, de Algemene Inspectiedienst AID, de gemeente en vanwege IVN, hebben de 60 aanwezigen vanuit hun eigen achtergrond over mogelijke oplossingen gediscussieerd. Een verslag van deze bijeenkomst is bijgevoegd.

Daarbij werd geconstateerd, dat er acht jaar na de invoering van de Flora- en Faunawet op het gebied van de natuurwetgeving nog steeds sprake is van

onduidelijkheid en kennisleemte, vooral bij bedrijfsleven, particulieren en kleinere gemeenten. Dit wordt vooral veroorzaakt door gebrek aan organisatie en adequate informatie vanuit het ministerie en capaciteitsproblemen bij de AID.

Het bleek bovendien, dat de interne organisatie en de uitvoering van de gemeente Groningen goed op de Flora- en Faunawet is afgestemd, maar dat er in de sfeer van voorlichting en informatieverstrekking nog verbeteringen te treffen zijn. Er blijft echter een verschil van mening bestaan tussen de IVN en de gemeentelijke vertegenwoordigers over de wijze, waarop de gemeente in de eigen vergunningverlening aan derden de uitvoering van natuurmaatregelen kan opleggen, die in principe in hogere wetgeving geregeld zijn.

De IVN heeft naar aanleiding van de discussies een aantal verbeteringsvoorstellen geformuleerd, die inmiddels met hen besproken zijn. Daarbij zijn de volgende gezamenlijke conclusies getrokken:

1. In verband met de invoering van de omgevingsvergunning verandert het komende jaar de praktijk van de gemeentelijke vergunningverlening volledig. Aanpassing van gemeentelijke regelgeving zoals de kapverordening en bouwregelgeving is daarop vooruitlopend niet opportuun. Bovendien zullen door de voorgenomen invoering op korte termijn van de gedragscode Ruimtelijke Ontwikkelingen veel interne procedures rond de planvorming ook beter op de Flora- en Faunawet afgestemd worden.
2. Intussen kunnen we de voorlichting aan de frontoffice met betrekking tot de natuurwetgeving nog wel verbeteren. Daarover zullen wij intern nadere afspraken maken. Bovendien is er afgesproken dat de gemeente (vooral via Internet) in het algemeen meer informatie zal verstrekken over ecologie, groen en water.
3. In het kader van het duurzaamheidsbeleid is recent een onderzoek ingesteld naar de wijze waarop duurzaamheidsaspecten via bestemmingsplannen gerealiseerd kunnen worden. Bij de uitwerking van de resultaten in concrete procedurevoorstellen nemen we ook het natuuraspect mee.
4. De beschikbaarheid van ecologische inventarisatiegegevens gaan we verder verbeteren. We zijn in gesprek met de recent door het Ministerie LNV geïnstalleerde Gegevensautoriteit Flora en Fauna. Hiermee is een wederzijdse uitwisseling van data mogelijk, zodat de informatie niet alleen sneller beschikbaar is, maar ook de gemeentelijke natuurgegevens op deze wijze beter vastgelegd en aan derden beschikbaar gesteld kunnen worden.

Tenslotte is er door de IVN-afdeling aangedrongen op een regulier handhavings-overleg met de AID. Dit blijkt echter niet mogelijk, omdat men daar bij de AID geen capaciteit voor beschikbaar heeft. Wel zijn er afspraken gemaakt, dat de inspecteurs en de gemeente wederzijds naar een goede informatie en afstemming zullen streven.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Verslag discussiemiddag

Flora en faunawet in de gemeentelijke praktijk.

Vrijdagmiddag 17 april 2009

Opening door wethouder Jannie Visscher

De gemeente wil groen en natuur een volwaardige plaats geven in het afwegingsproces. Voor economische belangen wordt automatisch opgekomen. Er moeten mensen zijn die flora- en faunazaken behartigen. Te vaak gebeurt het dat een besluit al is genomen en dat te laat ontdekt wordt dat flora- en faunazaken onvoldoende aandacht hebben gekregen.

Voor de stad is dit onderwerp belangrijk. De gemeente Groningen wil Duurzaamste stad worden. De gemeente kiest voor een compacte stad: geen verdere uitbreiding. In de stad moet een goede afweging worden gemaakt tussen economische en ecologische belangen.

Carl van de Rakt (Ministerie LNV)

De Flora- en faunawet is in werking getreden op 1 april 2002. De wet regelt de doorwerking van Europese richtlijnen en is gericht op de duurzame instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten.

Er is een algemene zorgplicht. Iedereen heeft voor elk soort dier en plant zorgplicht. Dus voor alle soorten. Er zijn verbodsbepalingen, gericht op activiteiten die het voortbestaan van planten- en diersoorten in gevaar kunnen brengen. De belangrijkste zijn:

- Plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen en ontwortelen van beschermde planten (art. 8)
- Doden, verwonden, vangen, bemachtigen van beschermde dieren (art. 9)
- Opzettelijk verontrusten van beschermde dieren (art. 10)
- Beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen en verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren (art. 11)

Schadelijke handelingen zijn verboden. Onder voorwaarden zijn vrijstelling of ontheffing mogelijk. Voorwaarden zijn dat er een redelijk belang mee gediend is, dat alternatieven zorgvuldig zijn afgewogen en dat er een gunstige staat van instandhouding van de soort is.

Dit betekent dat je vooraf moet kijken welke effecten bepaalde plannen of ingrepen kunnen hebben. Als er geen alternatieven zijn moet je vrijstelling of ontheffing aanvragen. Dat hoeft niet problematisch te zijn. Zeker als je vroegtijdig bij planvorming aandacht geeft aan flora- en fauna-aspecten.

De verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer. Deze moet de effecten onderzoeken en beoordelen of gebruik kan worden gemaakt van een vrijstellingsregeling, dan wel te bepalen of een ontheffing moet worden aangevraagd.

Voor de gemeente speelt de Ff-wet formeel geen rol bij de afgifte van een kap-, bouw- of sloopvergunning of aanlegvergunning. Uitgaande van een “goede ruimtelijke ordening” is er echter wel een zorgvuldigheidsbeginsel waar de gemeente zich aan moet houden, d.w.z. de doorwerking van nationaal/provinciaal natuurbeleid in gemeentelijke regelgeving. Ook moet de gemeente toetsen op uitvoerbaarheid, d.w.z. de gemeente moet zich er in redelijkheid van overtuigen dat de toegestane activiteit ook daadwerkelijk uitvoerbaar is; dat een eventuele ontheffing Ff-wet ook kan worden verkregen.

Daarnaast hebben gemeenten een eigen verantwoordelijkheid voor bescherming van natuurwaarden (en kunnen dus aanvullende regels opstellen om soorten te beschermen).

Vraag uit de zaal: gelden de verbodsbepalingen ook voor jachtgebieden?

Antwoord: Ja. Er moet bij jacht een redelijk belang in het geding zijn.

Bert Horst, woningbouwvereniging Nijestee

Nijestee is een grote woningbouwcorporatie, met veel aandacht voor de buurt en de leefomgeving. Bert Horst is wijkontwikkelaar. Nijestee werkt alleen in de bestaande stad. Dat betekent dat je inbreekt in de leefomgeving van mensen. Daarbij worden veel aspecten meegenomen. De corporatie ziet de Ff-wet niet als een akelig iets. De corporatie streeft uitdrukkelijk naar een goede woon en leefomgeving. Standaard wordt bij elke sloopaanvraag een ecoscan uitgevoerd (hoewel het incidenteel ook wel eens mis gaat). Daarbij wordt ook samengewerkt met bijvoorbeeld de vleermuizenwerkgroep. Het proces gaat steeds beter. Vaak zijn er tegenstrijdige belangen (van verschillende bewonersgroepen) in het spel, zoals groen versus parkeerruimte, fruitbomen ja of nee, een slingerende vorm van een gebouw met hogere bouwkosten om het groen te sparen tegenover het belang bij lage woonlasten. Ook de stapeling van regelgeving (wetgeving en vergunningen) zorgen voor een langere ontwikkelingstijd welke doorwerken in de woningprijs.

De woningcorporatie hecht aan duidelijke regelgeving en heldere afspraken. Wie doet wat? Termijn is termijn. Belangrijk is ook creativiteit: belangen combineren, er creatief mee omgaan. Dat draagt bij aan een beter eindresultaat en een goede prijs.

Sjoerd Spoormans (jurist gemeente Groningen)

Sjoerd Spoormans schetst het juridisch kader dat de gemeente hanteert. De gemeente heeft verschillende rollen:

1. Eigenaar gronden en opstallen (privaat)
2. Wetgever (publiek): regels stellen
3. Bestuur/uitvoerende macht (publiek)
 - a. vergunningverlener
 - b. toezichthouder
4. Geschillenbeslechter (bezwaar)

De basis van regelgeving is dat alle inwoners voor de wet gelijk zijn. Alleen “de overheid” mag meer dan “gewone” burgers, indien de wet (gemaakt door de volksvertegenwoordiging) dat mogelijk heeft gemaakt. Dat noemen we het legaliteitsbeginsel.

In de Grondwet (artikel 124, lid 1) wordt voor provincies en gemeenten de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake hun huishouding aan hun besturen overgelaten. Lid 2: geeft aan dat regeling en bestuur van de besturen van provincies en gemeenten kunnen worden gevorderd bij of krachtens de wet. M.a.w.: soms is vereist dat de gemeente zelf regelingen opstelt.

Vervolgens is er de Gemeentewet. In de Gemeentewet (artikel 108) wordt aan de gemeenteraad een autonome bevoegdheid toegekend.

- Lid 1: De bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente wordt aan het gemeentebestuur overgelaten.
- Lid 2: Regeling en bestuur kunnen van het gemeentebestuur worden gevorderd bij of krachtens een andere dan deze wet ...

Het kader van hogere wetgeving is altijd bepalend voor bevoegdheid van de lagere overheid. Het eerste lid gaat over de autonome verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad,

Het tweede lid gaat over medebewind (vaak uitvoering op lokaal niveau van landelijk geldende regelgeving; soms met bevoegdheid om nadere regels te maken).

Er zijn ook grenzen aan de bevoegdheden van de gemeente:

1. de geografische grens van de gemeente
2. de grens “naar beneden” waar regelgeving niet langer huishouding van de gemeente betreft maar treedt in puur private belangen, en
3. de grens “naar boven” waar hogere bestuurslagen bevoegdheden hebben gekregen of genomen.

Voorbeelden van gemeentelijke regelgeving zijn:

- a. Het bestemmingsplan (Wro)
- b. De bouwvergunning (Woningwet)
- c. De sloopvergunning (Bouwverordening)
- d. De kapvergunning (APVG)

Ad a: het bestemmingsplan:

Art 3.1 Wro zegt dat de Raad bestemmingsplannen vaststelt waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van gronden wordt aangewezen en met het oog daarop regels worden gegeven.

Art 3.1.6 van het Bro heeft het dan over de keuze van bestemmingen, de gevolgen voor de waterhuishouding, hoe met monumenten en archeologie is rekening gehouden, en de relatie met de Wet milieubeheer.

Ad b.: De bouwvergunning

- Hier is sprake van gebonden medebewind. De Woningwet (en het Bblb) geven aan voor welke (bouw)activiteiten vergunning moet worden gevraagd en op welke gronden die vergunning geweigerd wordt (limitatief-imperatief).
- Dit biedt geen ruimte om als gemeente daar aanvullend voorwaarden aan te koppelen.

Ad c: de sloopvergunning

De regeling is er om:

- de veiligheid bij het slopen zeker te stellen en
- (in het milieubelang) een gescheiden afvoer van afvalstromen, voor hergebruik, af te kunnen dwingen. Verder is niets aangegeven over het milieu.

Gelet op art. 8 Woningwet is er geen open stelsel (zie het eerste lid Huishouding gemeente).

Ad d.: de kapvergunning

Er is sprake van een autonome bevoegdheid van de gemeente. Primair belang is behoud van groen. De Ff-wet geldt als een zelfstandige verplichting, d.w.z. kan worden opgenomen in het toetsingskader bij vergunningverlening. De kapvergunning kan worden gekoppeld aan de Ff-wet. Jurisprudentie lijkt ook die kant op te gaan, vergelijkbaar met oude 19 WRO-vrijstelling en privaatrecht/burenrecht.

Niet alles behoort tot de bevoegdheid van de gemeente. Wat kan de gemeente wel?

Als eigenaar/initiatiefnemer moet de gemeente de Ff-wet volgen. Dat geldt ook bij wetgeving.

Bij vergunningverlening moeten we ons aan de wet houden: zie de weigeringsgronden.

Verder kan de gemeente actief informatie verstrekken over de Ff-wet aan vergunningvragers en aan toezichthouders (AID).

Vraag uit de zaal: Een wethouder heeft alleen de verplichting ten aanzien van behoorlijk bestuur. Heeft de gemeente ook een onderzoeksplicht?

Antwoord: Ja, in het geval van bestemmingsplannen, rekening houdend met een goede ruimtelijke ordening.

Gina Kamsma (Rotshuizen Geense)

Het Ministerie van LNV is het bevoegd gezag t.a.v. de Ff-wet. Toch speelt de gemeente wel degelijk een rol. De gemeente kan zelf een project uitvoeren waarbij de Ff-wet een rol speelt. Een gemeente kan zelf hebben bepaald dat de Ff-wet ertoe doet bij een besluit om een project al dan niet toe te staan. Gina Kamsma licht het onderwerp toe aan de hand van een case: Polderhoofdkanaal. Zij heeft haar bijdrage schriftelijk vastgelegd. Deze wordt in de pauze uitgedeeld.

Het eerste onderdeel van de case betreft de gemeente in de rol van ondernemer, met als doel het opnieuw bevaarbaar maken van het kanaal. De gemeente vraagt bij LNV ontheffing aan in verband met de aanwezigheid van beschermde diersoorten. LNV verleent ontheffing. De ontheffing wordt echter aangevochten bij de voorzieningenrechter. Deze is van mening dat niet aannemelijk is gemaakt dat er sprake is van dringende redenen van algemeen belang. De ontheffing van LNV wordt geschorst.

De overheid bepaalt zelf dat bij een project naar de gevolgen voor beschermde planten en/of dieren moet worden gekeken. In een bestemmingsplan kan bijvoorbeeld zijn vastgelegd dat bij het al dan niet verstrekken van een aanlegvergunning moet worden gekeken naar de ecologische consequenties, bijvoorbeeld de aanleg van een weg.

Een gemeente kan ervoor kiezen om bij de verlening van een sloopvergunning een ecologische toets als voorwaarde te stellen. Dit kan wel in de bouwverordening worden opgenomen. Ook kan de gemeente in de algemene plaatselijke verordening of kapverordening opnemen dat een ecologisch onderzoek nodig is alvorens een grote groep bomen mag worden gekapt. Dat geldt ook voor de regels voor slopen in een bouwverordening. De gemeenteraad kan bepalen dat B&W moet toetsen op de bescherming van flora en fauna.

In het geval van de case Polderhoofdkanaal is hierover jurisprudentie opgebouwd. De bouwvergunning werd vernietigd op grond van het feit dat onvoldoende onderzoek naar de ecologische gevolgen was gedaan. De gemeente ging vervolgens in beroep. Dit beroep werd door de Raad van State niet ontvankelijk verklaard.

De gemeente heeft veel vrijheid bij het vaststellen van een bestemmingsplan of het verlenen van een milieuvergunning. Een projectbesluit mag niet worden genomen, of een vergunning mag niet worden afgegeven als op voorhand in redelijkheid kan worden voorzien dat de Ff-wet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

Het systeem van vrijstellingen van het bestemmingsplan bestaat niet meer sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening (2008). Maar een provincie of gemeente heeft de bevoegdheid gekregen om bijvoorbeeld een verordening vast te stellen op basis waarvan de noodzaak van een ecologisch onderzoek in bestemmingsplannen kan terechtkomen. De gemeente kan (onverplicht) een Ff-wet-toets opnemen in de kapverordening. Hetzelfde geldt voor de regels voor het slopen in een bouwverordening. Als een bouwaanvraag conform de verordening is, moet de vergunning worden verleend. Maar als de bouwaanvraag niet past binnen het bestemmingsplan kan de vergunning wel worden geweigerd. In dat geval heeft de gemeente de ruimte om ook de Ff-wet in de besluitvorming over de vergunningverlening mee te nemen (discretionaire bevoegdheid).

Als de gemeente ten onrechte geen rekening houdt met de Ff-wet, is er alleen iets aan te doen als er bezwaar wordt ingediend bij overtreding. Mogelijkheden zijn dan een verzoek om handhaving bij LNV, aangifte bij de politie of een civielrechtelijk kort geding tegen de opdrachtgever van het project.

Joyce Knol (AID)

Joyce Knol geeft aan dat de AID slechts één controleur heeft per provincie. De AID-controleur is toezichthouder en opsporingsambtenaar. De AID'er velt geen oordeel maar zet alleen de gang van zaken op papier. Als bijvoorbeeld bij sloop schade wordt aangericht door verstoring of doding van vleermuizen kan de AID'er worden ingeschakeld als opsporingsambtenaar. De AID'er rapporteert en kijkt wat er in goed overleg geregeld kan worden. Hij maakt geen proces verbaal op. De sloop kan wel op last van de AID worden stilgelegd. De ervaring heeft geleerd dat je met een voorlichtende rol meer bereikt dan met een bestraffende rol.

Meldingen worden doorgegeven aan de dienst Regeling van LNV.

Pauze

Discussie

Deelnemers aan het forum zijn:

Carl van de Rakt, (ministerie LNV)

Wout Veldstra (stadsecoloog Gemeente Groningen),

Gina Kamsma, (advocaten Rotshuizen en Knol)

Bert Horst (woningcorporatie),

Joyce Knol (AID)

Voorzitter is Carla Alma.

Stelling 1

Een initiatiefnemer moet bij het maken van een plan onderzoeken wat de gevolgen zijn voor de natuur én of voor de uitvoering van het plan een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk is.

Alle forumleden zijn het eens met de stelling. Het gebeurt alleen niet altijd. Het geldt ook voor de gemeente als initiatiefnemer. Gina Kamsma voegt toe dat in de verordening de uitvoering van Ff-onderzoek zou moeten worden opgenomen. Een probleem is dat er geen duidelijke regels zijn waar de Ff-onderzoek aan moet voldoen.

Vanuit het publiek wordt aangegeven dat er vaak geen Ff-scan wordt uitgevoerd. En als je bezwaar maakt word je vaak niet serieus genomen. Als particulier word je niet als belanghebbende gezien. Gina Kamsma geeft aan dat er jurisprudentie is uit 2008 (Raad van State) waaruit blijkt dat je, in een aantal gevallen als particulier wel als belanghebbende kunt worden gezien.

Verder wordt vanuit het publiek opgemerkt dat de gemeente de initiatiefnemer erop zou moeten wijzen dat er een Ff-onderzoek moet worden uitgevoerd. In een gewone plattelandsgemeente gebeurt dat niet. Men is vaak niet bekend met de regels. De gemeente zou erop moeten toezien.

Carl v.d. Rakt voegt hieraan toe dat het ook vaak afhankelijk is van de betreffende ambtenaar. Wout Veldstra geeft aan dat je niet altijd weet wat je doet. Dan kom je er plotseling achter dat je bij het dichtgooien van een eerder gegraven gat, volgens de opsporingsambtenaar een natuurlijk meertje aan het dempen bent zonder dat je er erg in had.

Leo Stockmann (Landschapsbeheer Groningen) houdt zich bezig met Ff-scans. Hij wijst erop dat gemeenten weinig doen aan de implementatie van de Ff-wet. Landschapsbeheer stimuleert gemeenten om de Ff-wet beter uit te voeren.

Vanuit het publiek wordt er op gewezen dat er geen regels zijn voor Ff-onderzoek. Wie controleert of het goed is uitgevoerd? Carl v.d. Rakt geeft aan dat er wel protocollen zijn voor Ff-onderzoek. Ook wordt opgemerkt dat er voor vleermuizenonderzoek goede afspraken en criteria zijn. Het ministerie LNV is, in samenwerking met Netwerk groene bureaus (een samenwerkingsverband van ecologische adviesbureaus) bezig met het opstellen van regels voor ecoscans.

Hoe weet je als initiatiefnemer waaraan je moet voldoen? Hierover staat het een en ander in de wet. Grote initiatiefnemers zijn wel op de hoogte van wat ze moeten doen, maar kleine niet. Hier is een rol voor de gemeente: de *front office* zou hierover voorlichting moeten geven.

Gert Jan Huiskes (IVN) is van mening dat een woningbouwvereniging eigen beleid moet ontwikkelen, pro actief moet zijn en ambitie moet uitstralen. Bert Horst (Nijestee) geeft aan dat dat ook steeds meer het geval is.

Wout Veldstra merkt op dat de discussie niet gaat over grote zaken. Daarbij is duidelijk wat er moet gebeuren. De discussie gaat juist over de kleinere dingen: dakkapelletjes en schuurtjes. Moet je altijd een ecoscan uitvoeren? Waar houdt het op?

Bij gierzwaluwen is het niet zo moeilijk: gierzwaluwkolonies zijn in kaart gebracht en ze komen elk jaar op dezelfde plek terug om hun broedplek op te zoeken. Maar spreuwen doen dat niet. Dus dat wordt al moeilijker.

De gemeente wijst bij kapvergunningen wel op Ff-aspecten. Maar tot hoever gaat de onderzoeksplicht? Wat moet je doen als bij de sloop van een dakkapel een huismus van z'n broedplek wordt beroofd? Iemand wijst erop dat de huismus wel op de rode lijst staat.

Gina Kamsma geeft aan dat de gemeente ervoor kan kiezen zichzelf te binden aan de Ff-wet. Wout Veldstra geeft aan dat de gemeente Groningen dat ook doet, in haar rol als initiatiefnemer. Dat is standaard. Maar moet je ook andere initiatiefnemers altijd een onderzoeksplicht opleggen?

Carl v.d. Rakt is van mening dat er verstandig moet worden omgegaan met de regelgeving, door inzicht op te bouwen in waar kritische soorten zitten. Je moet accenten leggen, evenwicht zoeken en niet overreguleren.

Een medewerker van de front-office van de dienst RO/EZ geeft aan dat hij in bestemmingsplannen altijd al probeert in te schatten of er sprake is van een gevoelig gebied. Informatieplicht zou ook meer bij de rijksoverheid moeten liggen. Als reactie wordt erop gewezen dat ook de rijksoverheid zijn grenzen heeft aan kennis en verantwoordelijkheden.

Tenslotte wordt er nogmaals op gewezen dat Ff-onderzoek vaak niet goed wordt uitgevoerd en dat het duur is als je het laat doen. Een goed eco-onderzoek kost minimaal € 800,-. In veel gevallen wordt dan voor een goedkoper onderzoek van minder kwaliteit gekozen.

Stelling 2

De flora- en faunawet is een onderdeel van het toetsingskader bij de vergunningverlening. De gemeente moet daarom bij het verlenen van vergunningen nagaan of voor het plan een ontheffing Ff-wet kan worden verkregen.

Wout Veldstra is van mening dat de gemeente in de voorwaardelijke sfeer ver kan gaan, maar dat de verantwoordelijkheid voor de Ff-scan echt bij de initiatiefnemer ligt. De gemeente kan dat niet op zich nemen. Mariëlle Beijen (woordvoester namens LNV) is het daarmee eens. Verlening van ontheffingen is een zaak voor de Dienst regelingen (LNV). Gina Kamsma is van mening dat de gemeente zou moeten bepalen dat ze toetst op de Ff-wet. Daarbij is het bestemmingsplan richtinggevend en ook een toetsingskader voor vergunningverlening.

Wat is de rol van de gemeente?

Wout Veldstra geeft aan dat de gemeente niet alles kan regelen. Je moet het aan de voorkant regelen. De Groenstructuur/Stedelijk Ecologische Structuur (SES) moet ruimte bieden aan de natuur. Daarbij komt ook het waterplan dat gericht is op verbetering van de ecologische kwaliteit. En er is ook nog een gedragscode voor groenbeheer. Mensen worden daarin geschoold. Daardoor gebeurt het zoals het hoort. Dat is beter dan het aan de achterkant te regelen met voorschriften en handhaving.

Hoe vindt in de praktijk het toezicht plaats?

De gemeente zegt dat LNV dat moet doen. Maar doet LNV dat wel? Carl v.d. Rakt geeft aan dat LNV pas in actie komt als er ontheffing wordt aangevraagd. Als er geen enkel signaal wordt gegeven dat er iets aan de hand is, weet LNV het niet.

Carla Alma wijst erop dat het niet altijd gebeurt zoals zou moeten. Bert Horst geeft aan dat de woningbouwcorporatie in de regel handelt in goed overleg met de gemeente. Waarop wordt gereageerd dat er ook andere woningbouwverenigingen bestaan die het niet altijd zo nauw nemen met de regels. Hoe kun je het afdwingen? Gina Kamsma wijst opnieuw op het belang van het bestemmingsplan als toetsingskader.

Iemand wijst op het belang van Ff-onderzoek voordat het bestemmingsplan wordt opgesteld. Iemand anders wijst erop dat het werken volgens een gedragscode, zoals bij groenbeheer, ook voor een woningbouwvereniging zou kunnen. Er zou een gedragscode voor woningbouwverenigingen moeten worden opgesteld.

Hoe zit het nu met sloopvergunningen?

Sjoerd Spoormans geeft aan dat de verantwoordelijkheid voor de Ff-scan bij de initiatiefnemer ligt. De gemeente kan eventueel LNV inzien als ze het niet vertrouwt. Carl v.d. Rakt bevestigt de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer in dezen.

Stelling 3

Het ministerie van LNV is verantwoordelijk voor de handhaving van de Flora- en faunawet. De rol van het ministerie begint al bij de vergunningaanvraag.

Carl v.d. Rakt geeft aan dat LNV nagaat of maatregelen die in de ontheffing zijn opgenomen (voorwaarden bij ontheffingverlening) ook worden uitgevoerd. Dit wordt steekproefsgewijze gecontroleerd. Zijn er dan niet veel te weinig handhavers? Ja, de AID kan niet alles controleren en werkt met prioriteiten. Soms worden afspraken gemaakt met de politie.

Vanuit het publiek wordt geconstateerd dat het toezicht onvoldoende is. De gemeente zegt: wij zijn niet het bevoegd gezag, wij zijn niet verantwoordelijk. LNV start met vertraging een procedure omdat ze eerst wil nagaan of de tipgever of klager belanghebbende is. Als LNV in actie komt is de overtreding inmiddels begaan. Er zou veel adequater moeten worden opgetreden.

De gemeente zou als tipgever kunnen optreden. Het zou goed zijn als de gemeente een geautomatiseerd systeem opbouwt op basis waarvan een risico gesignaleerd kan worden. Nogmaals wordt opgemerkt dat de gemeente geen voorwaarden kan opnemen in de bouwverordening; resteert de mogelijke rol als tipgever naar LNV.

Moet repressief worden opgetreden? Moet er een gedragscode worden opgesteld. Hier ligt ook een taak voor de politiek.

Klaas van Nierop (stadsecoloog in Groningen) ziet twee oplossingen:

- Spotjes op TV over verantwoordelijkheid voor de natuur, bijvoorbeeld bij sloop. Net als spotjes over gevaren van alcohol. Wijzen op verantwoordelijkheid van de burger.
- In het bouwbesluit structureel opnemen dat er een Ff-voorzieningen worden opgenomen (nestgelegenheid in gebouwen e.d.)

Harrie Miedema (raadslid) wijst op de complexiteit van de problematiek. Verschillende partijen wijzen naar elkaar. De gemeente moet waar mogelijk haar verantwoordelijkheid nemen:

- Mensen erop wijzen dat onderzoek gedaan moet worden;
- Overtredingen melden
- Handhaven
- Een gedragscode voor woningbouwverenigingen opstellen
- Burgers erop wijzen dat ze iets moeten melden als ze iets zien wat niet door de beugel kan.

Is dat klikken? Moet je dat willen?

Geurt Verweij (IVN) wijst er op dat je als burger niet serieus wordt genomen als je de AID belt. Dan waarschuwt men het IVN. Het IVN krijgt steeds meer de rol van AID.

Carl v.d. Rakt is van mening dat de burger wel degelijk serieus wordt genomen maar dat wel moet worden nagegaan of de klacht terecht is. Natuurwetgeving wordt vaak misbruikt voor het nastreven van andere (particuliere) doelen. Wout Veldstra geeft aan dat de gemeente wel melding zal maken van misstanden.

Gina Kamsma geeft tenslotte aan dat er in de discussie goede tips naar voren zijn gebracht.

Afsluiting door Gert Jan Huiskes (IVN)

Gert Jan Huiskes geeft aan dat het van belang is dat de waarde van groen tussen de oren moet komen. Je kunt niet alles in regels vastleggen. Er is wel een goede controle door de gemeente

nodig. Er zijn veel nuttige suggesties gedaan waar we iets mee kunnen doen. Hierover gaan we in gesprek met de gemeente.

Gert Jan bedankt alle inleiders, Carla Alma en alle meewerkenden aan de discussie. Ook de gemeente Groningen die de bijeenkomst heeft gefaciliteerd.